

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Defectibus Formae. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9500

post consecrationem Calicis, nullo modo apponat, quia non est de necessitate Sacramenti.

Prima pars est manifesta addet tantum, esse benedicendam aquam de more. Secunda pars est *S.Tho. loc. cit. art. 6. ad 4.*

ne, inquit, sequatur corruptio Sacramenti pro aliqua parte, quod docuerat q. 77. art. 8.

8 Si materia, quæ esset apponenda, ratione defectus vel panis, vel vini, non posset ullo modo haberi, si id sit ante consecrationem Corporis, ulterius procedi non debet: si post consecrationem Corporis, aut etiam vini, deprehenditur defectus alterius speciei, altera iam consecrata, tunc u si nullo modo haberi possit, procedendum erit, & Misa absoluenda, ita tamen, ut pretermittantur verba & signa, quæ pertinent ad speciem deficientem. Quod si exceptando aliquandiu haberi possit, expectandum erit, ne sacrificium remaneat imperfectum.

u Si nullo modo haberi possit. In modo, si difficillimo modo haberi possit, & notabilis inde oriretur offenditio populi, Missa absoluenda erit absque materia deficiente, sive Hostiæ, sive vini, quia maioris est vinculi ius naturale, evitandi Scandalum proximi, quam diuinum scriptum, aut posituum, absoluendi Missam. Azor. lib. 10. c. 35. q. 6.

An vero Summus Pont. possit relaxare ius diuinum ad effectum, ut Sacerdos ob ingentem necessitatem in solo pane sine vino sacrificet? *Azor. libro 10. c. 19. quaest. 3. vers. secundum est:* putat probabilem affirmatiuam sententiam ob publicam necessitatem, & grauem. Probabiliorum negatiuam docet *Suar. disp. 43. sect. 4.*

* Quæri potest in prædictis casibus de aqua, quæ ob breuissimum tempus ab infusione eiusdem in Calicem usque ad Calicis consecrationem non potest con-

uertere in vinum, ut alias dicitur: An remaneat aqua mixta speciebus vini: An vero & ipsa statim immediate transubstantietur in sanguinem Christi? sed, quicquid sit de conversione aquæ in vinum, de qua disputant Philosophi, quam tamen affirmanit SS. Patres, & Theologi Scholastici; si ob angustiam temporis non fiat conuersio, non putamus absurdum, quod remaneat aqua substantialiter aqua, cum non sit neque materia, neque commateria immediata Sacramenti; sed ea solum infunditur ad mysterium unionis populi cum Christo, ut suo loco diximus. Neque ideo adoramus aquam, sed Christum sub specie vini aqua permixti: sicut neque si cadat in Calicem musca, eam dicimus adorare, scripsere de hac re fuisus Paulus Aresius Episc. Derthonensis, pro sententia affirmatiua, & in oppositam sententiam Hyacinthus Petronius Magist. Sacri Palatii, nunc Episc.

De defectibus formæ. V.

*1 D*efectus ex parte formæ possunt contingere, si aliquid defit ex ipsis, quæ ad integratorem verborum in ipsa consecratione requiruntur. Verba autem consecrationis, quæ sunt forma huius Sacramenti, sunt hæc: *Hoc est enim corpus meum.* Et, *Hic est enim calix Sanguinis mei, noui & eterni testamenti, mysterium fidei,* qui pro vobis & pro multis effundetur in remissionem peccatorum. *Si quis autem aliquid diminueret, vel immutaret de forma consecrationis Corporis & Sanguinis,* & in ipsa verborum immutatione, verba idem non significarent, non conficeret Sacramentum. *Si vero aliquid adderet, quod significationem non mutaret, conficeret quidem, sed grauissime peccaret.*

Notanda

Notanda est hoc loco singularis doctrina *Suar. 3. part. disput. 85. sct. 1. secundo.* quod si contingat defectus essentialis in forma, vel in altera, vel in utraque, nempe cum mutatione sensus verborum consecrationis, iteranda est consecratio, ut perficiatur sacrificium; & si contingat id cognosci post sumptionem corporis, vel speciei non rite consecratæ iteranda est item talis consecratio, apposita materia, quæ non fuit consecrata, iuxta Rubric. sup. tit. 4. num. 5. & titulo 3. num. 6. quia eadem est ratio inceptæ materialiæ, & materialiæ sine forma. Immo etiam, si id contingat fieri ex malitia ministri mutantis formam, vel non habentis intentionem, nihilominus debet post sumptionem sup-

plerre defectum, penitendo de priori culpa quam commisi, reuerenter supplendo, vt dictum est. quod si defectus accidat in utraque specie, & iam utramque sumpsit, non est, quod suppleat; qui sacrificium nullum fuit, sed totum fictum. eo casu nullum est præceptum de faciendo vero sacrificio, neque de supplendo, quod non est incæptum, neque ex parte: & obligat tunc aliud præceptum de non sacrificando, fracto ieiunio.

Porro *S. Tho. q. 78. art. 3. vult*, excepto, enim, omnia verba formarum prædictarum esse de essentia Sacramenti. communior autem antiquorum sententia est, ea non esse. Vide *Suar. disp. 60. sct. 1.*

2. *Si celebrans non recordetur se dixisse ea quæ in consecratione communiter dicuntur, non debet propterea turbari. a Si tamen certo ei constet, se omisisse aliquid eorum quæ sunt de necessitate Sacramenti, id est formam consecrationis, seu partem, resumat ipsam formam, & cetera prosequatur per ordinem. 3 Si vero valde probabiliter dubitat, se aliquid essentiale omisisse, iteret formam saltem sub tacita conditione. 4 Si autem non sunt de necessitate Sacramenti, non resumat, sed procedat ulterius.*

Prima pars est *S. Tho. sup. art. 6. ad 5.* Altera pars est eiusdem ibidem. sed cum hic dicatur resumat ipsam formam: quid resumendum erit? Sane verba ea tantum, quæ supra nu. 1. huius tituli posita sunt, tanquam essentialia formæ, quicquid dicant *Ang. Palud. & Scotus.* ita *Suar. loco citato.* In tertia parte Rub. quæ est communis, eo modo tollitur dubium, & pe-

riculum iterandi consecrationem super materiam consecratam. Quarta pars patet, & confirmat secundam partem huius Rubric. de non resumendo, nisi essentialia formæ.

Cæterum, non est necesse in prolatione formæ, vt sonus verborum attingat Hostiam, vel Calicem. *Suar. disp. 45. sct. 5.*

Dedefectibus Ministri. VI.

Defectus ex parte Ministri, possunt contingere quoad ea quæ in ipso requiruntur. *Hec autem sunt. In primis intentio, deinde Dispositio anima, Dispositio corporalis, Dispositio vestimentorum, Dispositio in ministerio, ipso quoad ea quæ in ipso possunt occurrere.*

Divisio in has quinque species defectuum ea est, vt prima tantum diciles.

debeat essentialis, reliquæ accidentales.

De defectu intentionis. VII.

Si quis non intendit confidere, sed delusorie aliquid agere. 2. Item si aliqua Hostia ex obliuione remaneant in Altari, vel aliqua pars vini, vel aliqua Hostia lateat, cum non intendat consecrare nisi quas videt. 3. Item si quis habeat coram se undecim Hostias, & intendat consecrare solum decem, non determinans

L 2 quas